

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Het CDA verkwanselt het landsbelang voor eng partijbelang door niet mee te doen aan het Herfstakkoord [2]

Nee, de samenleving schiet weinig op met dit kabinetsbeleid

door *Eddy van Hijum*

De auteur is Tweede Kamerlid namens het CDA.

Om het land te kunnen besturen is draagvlak nodig, maar daarmee is nog niet ieder akkoord in het landsbelang. Ook niet – misschien wel: juist niet – in tijden van crisis. Akkoorden horen vertrouwen te wekken en bestendige afspraken te bevatten. Het kabinet van vvd en PvdA heeft bij de onderhandelingen over het Herfstakkoord draagvlak gezocht voor zijn eigen politieke keuzes, niet voor noodzakelijk herstelbeleid. De rust die met dit akkoord gewonnen is, zou dan ook weleens van korte duur kunnen zijn. Juist door niet echt te durven bijsturen dreigt het kabinet uiteindelijk draagvlak te verspelen. Het CDA wil verantwoordelijkheid nemen in moeilijke tijden. Dat hebben we in het verleden ruimschoots bewezen. Onder leiding van Lubbers/Ruding en Balkenende/De Jager zijn grote hervormingen en bezuinigingen doorgevoerd, die nodig waren om de economie en de overheidsfinanciën weer op de rails te krijgen. En ook nu lopen we niet weg voor moeilijke keuzes. Het zit niet in de

genen van christendemocraten om zonder alternatieven langs de kant te blijven staan en alleen kritiek te uiten. Mede daarom heeft de CDA-fractie een alternatieve begroting opgesteld met een duidelijk doel, namelijk een geloofwaardige uitweg uit de crisis bieden. Als enige oppositiepartij hebben we daarbij de opgave van het kabinet overgenomen om 6 miljard euro extra te bezuinigen vanaf 2014. Onze plannen zijn daarmee een haalbaar en realistisch alternatief voor het kabinetsbeleid. We hebben onze alternatieve begroting ook laten doorrekenen door het Centraal Planbureau (CPB). Het alternatief is eenvoudig samen te vatten: meer banen, structureel lagere belastingen en een kleinere overheid. Een-op-een een vertaling van ons verkiezingsprogramma, dat werk, gezin en samenleving centraal stelt. De suggestie dat het CDA zijn koers verlegt om de vvd af te troeven is nergens op gebaseerd. Onze partij heeft financiële degelijkheid vanuit het principe van rentmeesterschap altijd hoog in het vaandel gehad. Verwijt ons niet dat we aan die degelijkheid vasthouden en de vvd af en toe herinneren aan verkiezingsbeloften over belastingverlaging en tekortreductie.

* * *

Onze kritiek raakt de fundamenteën van het kabinetsbeleid. Zo is het regeerakkoord 2013-2017 gebaseerd op de veronderstelling dat de economie vanaf 2013 met 1,5 procent per jaar groeit. Dit is volstrekt achterhaald. In werkelijkheid krimpt de economie in 2013 en groeit deze in 2014 hooguit met enkele tienden van procenten. Ook voor 2015 en daarna verwachten economen geen uitbundige groeicijfers. Zelfs niet na de oproep van premier Rutte om het CPB te 'verslaan' door een boot of huis aan te schaffen. Het kabinet laat de uitgaven wel onverminderd oplopen; in 2017 geeft de overheid 24 miljard euro meer uit dan in 2013, ondanks alle maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen. De grootste stijgingen doen zich voor in de sociale zekerheid en de zorg. Het kabinet weigert het niveau van de uitgaven aan te passen aan de nieuwe realiteit. De strenge spelregels van het 'trendmatig begrotingsbeleid' zijn zelfs losgelaten om maar niet te hoeven ingrijpen. Het CDA stelt wel extra uitgavenbeperkingen voor in de zorg en sociale zekerheid, zoals eigen bijdragen en het koppelen van de uitkeringen aan de ambtenarensalarissen. Niet leuk, maar nodig, gezien het feit dat het percentage van het aantal inactieven (uitkeringsgerechtigden) ten opzichte van het aantal actieven (werkenden) snel is opgelopen. Ook stellen we een 'government cooldown' voor bij een begrotingstekort van meer dan 3 procent, door af te zien van automatische uitgavenstijgingen zoals de loon- en prijsbijstelling en nieuwe extra uitgaven. Ondertussen blijven de belastinginkomsten door de crisis ver achter bij de ramingen. Het kabinet dempt het resulterende begrotingssgat in sterke mate met nieuwe belastingen en lastenverhoging voor midden- en hogere inkomens. Dit recept is echter uitgewerkt. In

2013 zijn de belastingopbrengsten naar verwachting al ruim 11 miljard euro lager dan verwacht. Mensen ontwijken de hogere belastingen, bijvoorbeeld door over de grens te tanken, of door minder te werken en/of te consumeren. Lastenverzwaringen schaden bovendien de economie en de werkgelegenheid. De collectieve lastendruk is inmiddels de rode lijn van 40 procent bbp gepasseerd; het hoogste niveau sinds de jaren negentig. Ook de Raad van State waarschuwt in zijn uiterst kritische advies bij de Miljoenennota dat het overheidsbeleid zelf een belemmering dreigt te vormen voor herstel. De oplossing moet volgens de Raad gezocht worden in een combinatie van uitgavenbeperking en structurele lastenverlichting. Voor het CDA is het invoeren van een eenvoudiger belastingstelsel met lagere tarieven (37 procent als basistarief en 47 procent voor hogere inkomens) een speerpunt waarmee we nu moeten beginnen. Werken wordt dan weer echt lonend en levert – volgens het CPB – op termijn structureel 180.000 extra banen op. En met de economie verbeteren ook de overheidsfinanciën.

* * *

Vanuit deze visie op het algemeen belang zijn we als CDA zelfbewust het gesprek aangegaan met het kabinet over een mogelijk akkoord. Al snel bleek dat over onderdelen van het beleid best te praten viel, maar niet over het wezenlijke punt van lagere overheidsuitgaven om ruimte te scheppen voor structurele belastingverlaging en extra banen. De coalitiepartijen kozen voor voortmodderen op de ingeslagen weg in de hoop dat de economie aantrekt. Maar het beleid zelf draagt daar niet aan bij, en bij tegenvallers begint het gesteggel gewoon weer opnieuw. De samenleving schiet daarom weinig op met het Herfstakkoord.